

ÖbökönC ~ Híradó

A Magyar Csillagászati Egyesület Pécsi Csoportjának szakköri körlevele. Megjelenik havonta.

Szerkesztő: Halmi Gábor

Lapzárta: 1992. május 30.

A körlevél postán is igényelhető, kiküldéséért pécsiek 9, vidékiek 15 Ft-os postabélyegből küldjenek 12 db-ot a szerkesztő címére:

7621 Pécs, Munkácsy M.u.25.

Junius havi előadásaink:

1.-én, hétfőn	- Érdekes amatőr megfigyelési témák
Előadó: Gyenizse Péter
8.-án, "	- Csillagközi űrhajózás energia-és pénzköltségei
Előadó: Hoffmann János

Az előadások 18-órás kezdettel, az Apáczai Nevelési Központ első emeleti szakköri helyiségében lesznek megtartva /színházterem mellett/.

Junius 15.-én hétfőn, és azt követően szeptember elejéig nem itt tartjuk a csoport foglalkozásait, hanem Pécs belvárosában, az Értelmiségi Klubban /Várady Antal u.7, Vasutas-Club/. Egy órával később, azaz 19-órakor kezdünk az egész nyár folyamán.

Junius 1.-én, hétfőn este 21 óra előtt 16 órás holdesrlő a nyugati égen /40 perccel nyugszik a Nap után/

Junius 2.-án, kedden 20:11 - 20:58 NYISZ között a 40 órás Hold fehé a 3,2 mg-ós ZC 946-jelű csillagot. Ez az év legfényesebb okkultációja!

Junius 15.-én, hétfőn hajnalban 04:43 NYISZ-kor nyugszik le a telihold. Részleges, 68%-os holdfogyatkozás kezdődik ezt követően 43 perccel. Aki ekkor Európa nyugati részén tartózkodik, az figyelheti; itthonról észlelési kísérlet végezhető a Hold lenyugvása előtti és utáni időszakban.

Junius 26.-án, pénteken este a Merkúr /0,1 mg, 57%, 7"/ elfedi a mű CNC /5,3mg/ csillagot. A jelenség 24 fokra lesz a Naptól 20:10 NYISZ körül, azaz napnyugta előtt fél órával. /Nagy távcsővel a jelenség figyelése megkísérrelhető!/
/

Junius 29.-én, hétfőn hajnali 4-kor 34 órás holdszarló a keleti égen.

Julius 1.-én, szerdán este 21 órakor 30 órás holdszarló a nyugati égen.

ADOK - VESZEK: Eladó 1 db CHINON CP-9-AF fényképezőgép + 28X70 motoros ZOOM tele + vaku. Irányár: 34.000 Ft.

Dankó Csaba, 4029 Debrecen, Benedek tér 3. Tel. /52/ 13-133.

FELHÍVÁS: Meglepően sokan jelentkeztek máris az 1992. aug.19-30 közötti MCSE Pécsi Észlelőtáborra. Kérjük a 600 Ft részvételi díjat csekken feladni, hogy a pontos létszámot megadhassuk. A befizetési határidő 1992. június 30, az ezután érdeklődőknek nem biztos, hogy teljes ellátást tudunk adni /Keszthelyi Sándor, 7624 Pécs, Alkotmány u.3./
Ez a tábor nem ütközik a Nyári Olimpiai Játékokkal /Barcelona, 1992. július 25-től/!

Okkultáció-előrejelzések júniusra /UT. -1h12m59s, 46°04'25"/ - PÉCS

Dátum	ZC	m	D	PA	h	R	PA	h
02.	946	3.2	18:11	78	17	18:58	307	9
04.	1246	6.6	19:19	163	20	19:54	244	14
06.	1482	6.3	18:18	186	39	18:48	239	35
07.	1604	6.1	20:59	208	18	21:03	215	17
11.	2084	6.5	22:15	151	17	23:07	238	11
13.	2347	4.8	19:10	26	12	19:30	356	14
14.	2500	3.4	22:18	113	19	23:34	241	18
17.	2802	6.4	00:34	58	22	01:55	261	19

D- belépés, R- kilépés, Pa- pozíciósög, h- horizont feletti magasság
Az előrejelzéseket Zajác György készítette

Üstökösök: A nyár üstökösöként beharangozott Shoemaker-Levy 1991a₁ 2000-es epochára készült koordinátái:

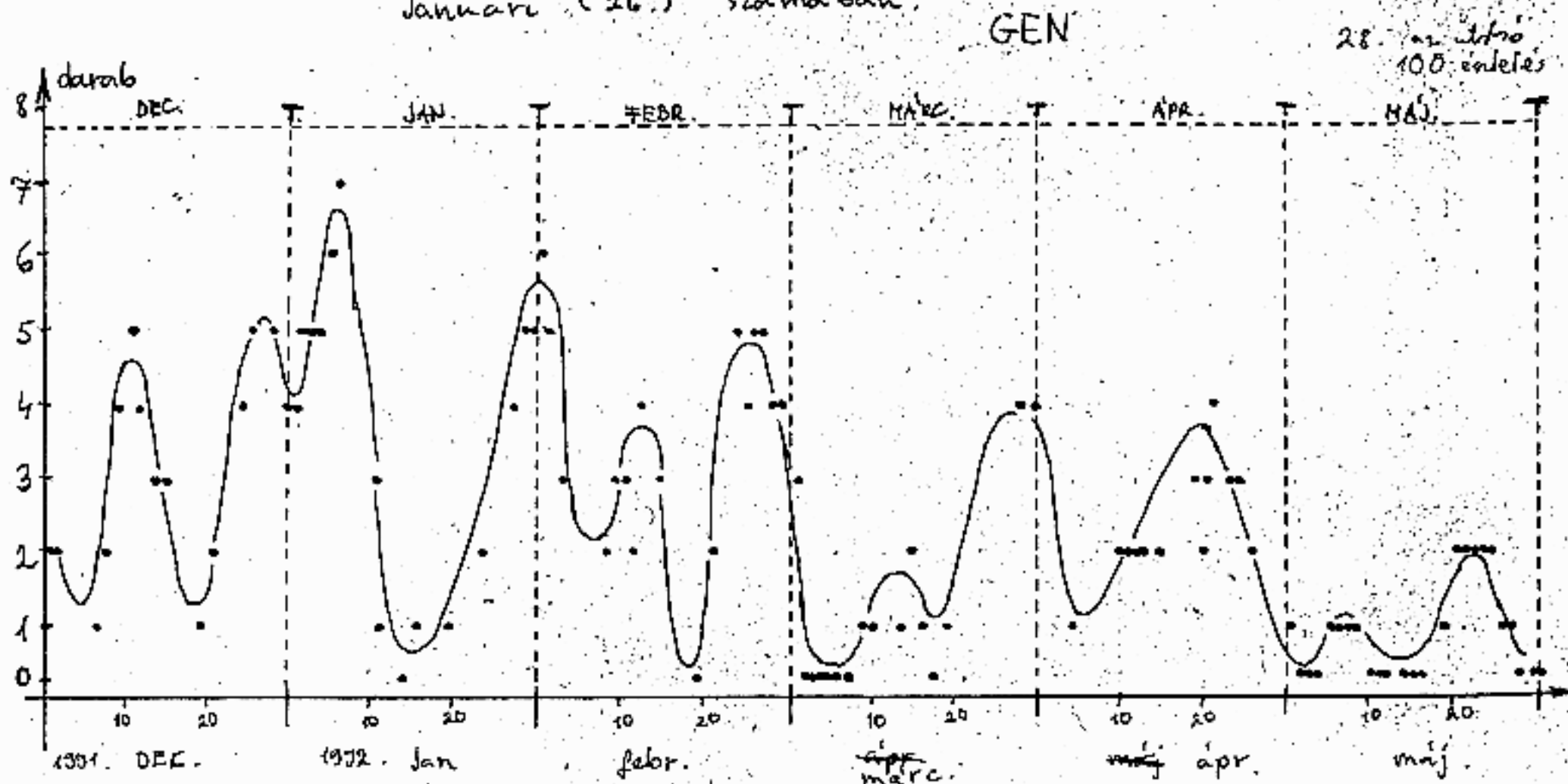
Dátum	RA	D	E	m
06.02.	01h32 ^m 5+54°27'	48°	9.7	
07.	01 43,4	58 03	50	9.3
12.	01 58,5	62 13	52	8.9
17.	02 22,5	67 04	54	8.4
22.	03 06,9	72 27	55	8.0
27.	04 45,4	77 25,	55	7.6
07.02.	07 50,1	77 55	55	7.2
07.	10 05,9	70 51	55	6.9
12.	11 04,6	59 51	54	6.7
17.	11 32,6	47 35	52	6.6
22.	11 47,8	35 39	50	6.6
27.	11 56,9	24 59	49	6.8
08.01.	12 02,5	15 54	47	7.0
06.	12 06,1	08 22	45	7.3
11.	12 08.8	02 07	43	7.6

A nyári hónapokra sok szép derült eget és páramentes éjszakákat kívánunk!

Szabad szemmel napfénytérkép változása
1951 dec. 1. - 1952. máj. 31.

• észlelés
~ átlagérték

Készült 102 észlelés felhasználásával.
Az előző görbét ('51 aug. - dec.) lásd a Bökönyi Híradó
Januári (26.) számában.

BOLYGÓK--JUNIUS

MERKUR: Felső együttállása május 31-én következett be, ezt követően június első napján kerül perihéliumába. 9-én már 10° -ra távolodik el a Naptól, 25-ére a távolság 25° -ra nő, így a hó utolsó kétharmadában a bolygó jól megfigyelhető lesz a napnyugta utáni szürkületi órákban. A hó végén már másfél órával később nyugszik mint a Nap. Fényessége -1 és 0 magnitúdó között változik. 23-án 5° -kal délre látszik a Polluxtól. A dichotómia / 50 %-os Merkúr / a 29-30-1-2-ai időszakban következik be.

MARS: Jól látszik a Halak, majd a Kos csillagképben. Mérete 5-5,5", tehát 1/7-e a Jupiterné, így megfigyelése nem túl könnyű, de 15 cm körüli műszerekkel végezhetünk megfigyeléseket nagy nagyítások alkalmazása mellett.

JUPITER: Még megfigyelhető a korreesti égbolton. Fényessége, mérete csak -2 magn., 34".

SZATURNUSZ: Az éjszaka második felében látható a Bak csillagképben. Fényessége 0,5 magn., látszó átmérője fele a Jupiterné. A gyűrű alól már elbukkant a SPR, míg a STE, STRZ, SEB fokozatosan eltűnik alatta. Észleléskor ügyeljünk a sávok kontúrjára /enyhén iverek/, fokozottan figyeljünk az arnyékokra /Sh G/R ill. Sh R/G/, a Cassini-rés láthatóságára /csak az arzában/ teljes gyűrűkerületen látszik/. Számoljuk össze hány holdat látunk, lehetőség szerint azonosítsuk is őket az évkönyv segítségével. 19-én 20^h-kor a Szaturnusz 5° -ra délre lesz a H oldtól.

URÁNUSZ: A Nyíles csillagképben figyelhető meg, az éjszaka második felében. 5,6 magn.-s, átmérője 3,8". Próbáljuk ki melyik a legkisebb átmérő és megítélés mellyel már látszik a korong. Becsüljük meg a fényességét, ennél a bolygónál ez különösen fontos /becsléshez ajánlható az AAISO 121. oldala/ nagyobb műszerekkel színbecslés végezhető ill. felszíni alakzatok keresése is megpróbálható. Feljegyzendő továbbá a peremsütétedés láthatósága. 17-én 2^h-kor 1,9^o-kal délre látszik a Holdtól.

NEPTUNUSZ: Láthatósága és az észlelési szempontok megegyeznek az Uránuszéval. Fényessége 7,9^m, korongja 2,3"-os, melynek láthatóságát 8 cm-es műszerrel már kipróbálhatjuk. Ugyancsak 17-én 5^h-kor 0,9^o-ra lesz délre a Holdtól.

PLUTÓ: 13,7 magn.-s, a Serpens Caput és a Libra konstellációk határán tartózkodik: Holdatlan éjszakákon 20 cm-es távcsővel már megpróbálhatjuk felkeresni.